

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๗๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เล่มที่ ๑๐

บทบรรณาธิการ

คำถาม การฟ้องคดีเพื่อขอให้บังคับตามสิทธิของโจทก์ที่เกิดจากผลของคำพิพากษาในคดีก่อน เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำหรือไม่

คำให้การจำเลยที่นอกเหนือจากคำฟ้องและคำขอบังคับศาลจะพิพากษาบังคับไปถึงได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๗/๒๕๖๗

คดีนี้กับคดีก่อนมีประเด็นข้อพิพาทอย่างเดียวกันว่าโจทก์หรือจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินที่พิพาทและบ้านที่ปลูกอยู่บนที่ดิน ซึ่งคดีก่อนศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าที่ดินพิพาทและบ้านเป็นของโจทก์ ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาย่อมผูกพันโจทก์และจำเลยที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง มิให้โต้เถียงกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทในคดีนี้อีก แต่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยที่ ๑ ออกจากที่ดินพิพาทและบ้านกับเรียกค่าเสียหายได้หรือไม่ เพียงใด การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องอ้างว่าจำเลยที่ ๑ ทำละเมิดโดยมีคำขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ ชนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกไปจากบ้านกับให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ เช่นนี้เป็นการฟ้องเพื่อขอให้บังคับตามสิทธิของโจทก์ที่เกิดจากผลของคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีก่อน โจทก์มีสิทธิฟ้องจำเลยที่ ๑ เป็นคดีนี้ได้ ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ

สภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับของโจทก์อ้างว่า โจทก์ไม่ยินยอมให้จำเลยที่ ๑ อาศัยอยู่ในบ้านของโจทก์ ขอให้ศาลบังคับจำเลยที่ ๑ ชนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกไปจากบ้านจำเลยที่ ๑ ให้การว่า ที่ดินส่วนที่เป็นที่ตั้งของบ้านและบ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ ๑ กับ ย. ที่ปลูกสร้างขึ้นเพื่ออยู่อาศัยไม่เคยขออนุญาตหรือได้รับความยินยอมจากโจทก์และมารดาของโจทก์ แม้จำเลยที่ ๑ ให้การว่าจำเลยที่ ๑ และ ย. ได้ซ่อมแซมต่อเติมบ้านเป็นบ้านชั้นเดียวยกพื้น ๒ หลังติดกัน ปัจจุบันซ่อมแซมปรับสภาพเป็นบ้านชั้นเดียว ๑ หลังติดชายทะเลและคงสภาพเดิมเป็นบ้านชั้นเดียวยกพื้นอีก ๑ หลัง มิใช่เป็นการปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ เนื่องจากโจทก์กล่าวอ้างเฉพาะบ้านตามฟ้องมิได้กล่าวถึงบ้านไม้ชั้นเดียวหลัง

ที่มีการต่อเติมติดกับบ้านตามฟ้อง และมีคำขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ ขนย้ายทรัพย์สินและ
บริวารออกไปจากบ้านหลังตามฟ้อง **คดีไม่มีประเด็นเกี่ยวกับบ้านไม้ชั้นเดียวหลังที่มีการ
ต่อเติมติดกับบ้านตามฟ้อง ศาลยอมไม่อาจมีคำวินิจฉัยและพิพากษาบังคับจำเลยที่ ๑** ในส่วน
ของบ้านหลังที่มีการต่อเติมติดกับบ้านตามฟ้องได้ เพราะเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏ
ในคำฟ้อง ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒

โจทก์ยกประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการเสียค่าขึ้นศาลในคำแก้อุทธรณ์ของโจทก์แล้ว
คดียอมมีประเด็นตามคำแก้อุทธรณ์

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับขับไล่จำเลยทั้งสองออกไปจากที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาท
จำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้กรรมสิทธิ์ เป็นคดีพิพาทกันเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินถือ
เป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามราคาทรัพย์สินพิพาท แม้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้งดสืบพยานแล้ววินิจฉัยว่า
คำพิพากษาคดีก่อนของศาลชั้นต้นมีผลผูกพันโจทก์และจำเลยที่ ๑ ตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ว่าที่ดินพิพาทและบ้านซึ่งปลูกในที่ดินพิพาท
เป็นของจำเลยที่ ๑ ในคดีดังกล่าวคือโจทก์ในคดีนี้ จำเลยที่ ๑ ไม่มีสิทธิอยู่ในบ้านพิพาท
ก็หาทำให้คดีที่มีทุนทรัพย์กลายเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ไม่ ศาลชั้นต้นเรียกเก็บค่าขึ้นศาลโจทก์
อย่างคดีมีทุนทรัพย์แล้วขอด้วยกฎหมาย

คำถาม ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นโจทก์ฟ้องเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาให้ชดใช้ค่า
สินไหมทดแทนในความเสียหายที่เกิดจากการกระทำละเมิดอันเนื่องมาจากการบังคับคดีที่ฝ่าฝืน
ต่อกฎหมาย มิได้ฟ้องขอให้เพิกถอนการบังคับคดีว่าเป็นการบังคับคดีที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย
ดังนี้ โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ และเจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศกำหนดการรื้อถอนไว้
ณ บริเวณที่จะทำการรื้อถอนไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน จะต้องทำการปิดประกาศให้ลูกหนี้ตาม
คำพิพากษาทราบล่วงหน้าทุกครั้งที่จะทำการรื้อถอนหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๗๖๕/๒๕๖๗

โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๑๑ ให้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหาย
ที่เกิดจากการกระทำละเมิดอันเนื่องมาจากการบังคับคดีที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ขอให้ชดใช้ค่าสินไหม
ทดแทนแก่โจทก์ มิได้ฟ้องขอให้เพิกถอนการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดีอันเนื่อง

มาจากการบังคับคดีที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๕ วรรคสอง ซึ่งหากข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่โจทก์กล่าวอ้างในคำฟ้อง ย่อมทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ความรับผิดเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นย่อมตกแก่จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๑๑ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาผู้ร้องขอให้ทำการรื้อถอน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๕ วรรคหนึ่ง โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๑๑ ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ได้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ เบญจ วรรคสอง (เดิม) (ปัจจุบันมาตรา ๓๕๕ วรรคสอง) กำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศกำหนดการรื้อถอนไว้ ณ บริเวณที่จะทำการรื้อถอนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน (ปัจจุบันไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ตามมาตรา ๓๕๕ วรรคสอง) เพื่อให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีจะเริ่มทำการรื้อถอนในวันใด หากไซ้ว่าจะต้องทำการปิดประกาศให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้งที่จะเข้าทำการรื้อถอนไม่ เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ปิดประกาศแจ้งให้โจทก์ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบว่า จะเริ่มทำการรื้อถอนในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ และหรือในวันต่อ ๆ ไปจนกว่าจะทำการแล้วเสร็จ โจทก์ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ ต่อศาลชั้นต้นขอให้มีการระงับการรื้อถอนโดยฉุกเฉิน ศาลยกคำร้องถือได้ว่าโจทก์ทราบกำหนดวันนัดเริ่มรื้อถอนของเจ้าพนักงานบังคับคดีโดยชอบแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถทำการรื้อถอนในวันดังกล่าวและวันต่อมาได้โดยไม่จำเป็นต้องปิดประกาศแจ้งกำหนดนัดรื้อถอนให้โจทก์ทราบใหม่ทุกครั้ง

คำถาม คดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์ โจทก์ไม่ได้ลงลายมือชื่อในฟ้อง ศาลชั้นต้นสั่งโจทก์แก้ไขฟ้องโดยลงลายมือชื่อในคำฟ้องให้ถูกต้อง ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๒๙๘/๒๕๖๗

โจทก์ไม่ได้ลงลายมือชื่อในฟ้องเป็นฟ้องที่ไม่ชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๗) และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมายให้ศาลสั่งโจทก์แก้ไขฟ้องให้ถูกต้อง

หรือยกฟ้อง หรือไม่ประทับฟ้อง ดังนั้น เมื่อฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏลายมือชื่อโจทก์อันเป็นฟ้องที่ไม่ถูกต้อง จึงเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ โดยเฉพาะศาลชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัยเนื้อหาแห่งคดี และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องได้โดยไม่ได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้ เช่นนี้ศาลชั้นต้นชอบที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องโดยให้โจทก์ลงลายมือชื่อในคำฟ้องให้ถูกต้องได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญา ในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔

คำถาม จำเลยให้การต่อสู้ว่า ไม่ใช่การกู้ยืมเงิน แต่เป็นเรื่องที่โจทก์นำเงินมาร่วมลงทุนกับจำเลย และยังไม่มีการชำระบัญชี โจทก์ยังไม่สามารถฟ้องเรียกเงินคืนจากจำเลยได้ ดังนี้ ภาระการพิสูจน์ตกแก่คู่ความฝ่ายใด

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๖๒/๒๕๖๗

จำเลยให้การต่อสู้ว่า ไม่ใช่การกู้ยืมเงิน แต่เป็นเรื่องที่โจทก์นำเงินมาร่วมลงทุนประกอบธุรกิจออกแบบ ค้าขายเสื้อผ้า รวมถึงธุรกิจส่งออกหน่อไม้กับจำเลย ปัจจุบันยังไม่มีการชำระบัญชี โจทก์จึงยังไม่สามารถฟ้องเรียกเงินคืนจากจำเลยได้ เป็นการกล่าวอ้างข้อเท็จจริงขึ้นใหม่แตกต่างไปจากหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินที่โจทก์จำเลยทำกันไว้ ภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงนี้จึงตกแก่จำเลย

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์
บรรณาธิการ